

Sygn. akt III RC 336/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Piotr Kawecki

Protokolant sekr. sądowy Monika Smolarek

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2018 r. w Toruniu

sprawy z powództwa małoletniej J. Ż. działającej przez matkę A. Ł.

przeciwko I. Ż.

o podwyższenie alimentów

I. zasądza od pozwanego I. Ż. alimenty na rzecz małoletniej J. Ż. w miejsce ustalonych w kwocie 500 (pięćset) zł miesięcznie na mocy wyroku z dnia 30.05.2014r. w sprawie I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu, w kwocie obecnie po 700 (siedemset) zł miesięcznie poczynając od dnia 25.04.2018r., płatne z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca, do rąk matki małoletniej A. Ł., z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nakazuje pobrać od pozwanego I. Ż. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu części kosztów sądowych, od których zapłaty zwolniona była strona powodowa, a w pozostałym zakresie kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 336/18

UZASADNIENIE

A. Ł. działając w imieniu małoletniej J. Ż. w dniu 25 kwietnia 2018r. (k. 4a, 9 akt) wniosła pozew przeciwko I. Ż. domagając się podwyższenia alimentów z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 900 zł miesięcznie, poczynając od miesiąca kwietnia 2018r., płatnych z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazała m.in, iż od czasu zasądzenia alimentów wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I C 1334/12 zwiększyły się usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki oraz koszty jej utrzymania. Małoletnia rozpoczęła edukację szkolną, a w konsekwencji wzrosły koszty zaspokajania usprawiedliwionych jej potrzeb związane z: zakupem przyborów szkolnych, ubezpieczeniem, komitetem rodzicielskim, imprezami szkolnymi - takimi jak: teatr, kino, wycieczki i zabawy szkolne. Ponadto małoletnia cierpi na astmę oskrzelową i alergię pokarmową, pozostaje pod stałą opieką lekarską i zażywa codziennie leki - miesięczny koszt ich zakupu to około 100 zł. J. Ż. mieszka razem z A. Ł. i (...) przyrodnim bratem w wynajętym mieszkaniu; koszt utrzymania mieszkania wynosi 1.200 zł miesięcznie: 1.000 zł za wynajem i 200 zł za media, tj. gaz, prąd, wodę. Wzrost kosztów utrzymania małoletniej powódki wynika także z wyższych cen wszystkich niezbędnych do jej utrzymania produktów i usług, z rozwoju pasji i zainteresowań, konieczności zapewniania rozrywek. A. Ł. wskazała, że nie jest samodzielnie sprostać zwiększonym wydatkom na córkę – obecnie przebywa na urlopie wychowawczym, sama wychowując dwójkę małoletnich dzieci: powódkę w wieku (...) lat oraz (...) letniego syna K.. A. Ł. wskazała, że aktualnie jedynym źródłem utrzymania jej samej i dwójki jej dzieci

są: świadczenie wychowawcze 500 plus, alimenty na małoletnią powódkę w kwocie 500 zł, alimenty na rzecz syna - pochodzącego z innego niż z pozwanym związku - w kwocie po 400 zł miesięcznie oraz zasiłek rodzinny na dwoje dzieci w łącznej kwocie 200 zł miesięcznie. A. Ł. wniosła o zasądzenie na rzecz małoletniej powódki kwoty 319,92 zł tytułem zaległych alimentów za okres od 1.04.2018r. do dnia 24 kwietnia 2018r.

Pozwany I. Ż. w odpowiedzi na pozew (k.19 - 47 akt) wniósł o oddalenie powództwa w całości, podając m.in., iż w/w kwota dotychczasowych alimentów jest odpowiednia dla zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb i kosztów utrzymania dziecka, matka powódki jest osobą pozbawioną ambicji, unika od lat podjęcia jakiegokolwiek pracy, a tym samym pozbawia możliwości utrzymania siebie samej i alimentacji córki w większym wymiarze. Pozwany wskazał, że także i on ma na utrzymaniu kolejne dziecko i żonę, utrzymuje serdeczny kontakt z małoletnią powódką i utrzymuje ją w datach ustalonych kontaktów, a ponadto spłaca kredyty, m. in. mieszkaniowy zaciągnięty w trakcie małżeństwa z powódką, osiąga jedynie dochody z pracy, a ponosi wydatki związane z utrzymaniem nowej rodziny, w tym dotyczące opłat mieszkaniowych, wyżywienia, dojazdów do pracy, itp. Średnie swe miesięczne wydatki pozwany oszacował na kwotę ok. 3.845 zł, a i tak nie uwzględniają one kosztów utrzymania jego i nowo założonej rodziny.

Sąd ustalił co następuje

Małoletnia J. Ż. urodziła się w dniu (...). i jest córką A. Ł. oraz I. Ż..

Okoliczność bezsporna oraz odpis zupełny aktu urodzenia – k. 15 akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 maja 2014 roku sygn. akt: I C 1334/12 rozwiązano związek małżeński A. Ł. i I. Ż. przez rozwód. W wyroku rozwodowym Sąd zasądził od I. Ż. na rzecz małoletniej J. Ż. alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie.

dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 maja 2014 r. – k. 237 akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu

Małoletnia J. Ż. miała wówczas (...) lata, mieszkała wraz z matką we W. w mieszkaniu swojej prababci – M. Ł.. Chorowała na alergię i astmę oskrzelową, przyjmowała na stałe leki, miała robione inhalacje, miesięczne koszty leczenia wynosiły wówczas ok. 200 zł miesięcznie. Ówczesny koszt żywienia małoletniej wynosił ok. 150 zł miesięcznie, koszt zakupu ubrań wynosił ok. 100-150 zł miesięcznie.

Dowody: zeznania A. Ż. – k. 226- 227 akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu,

Uzasadnienie wyroku I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu –k. 244 v akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu

I. Ż. zatrudniony był wówczas w (...) S.A. i uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie (...)zł netto miesięcznie; mieszkał w T. w mieszkaniu o pow. 48 metrów kwadratowych, nabytym w trakcie trwania małżeństwa z matką małoletniej powódki, spłacał kredyt zaciągnięty na zakup mieszkania, którego rata wynosiła 630-700 zł miesięcznie oraz inny jeszcze kredyt w kwocie 400-500 zł miesięcznie, opłacał czynsz za mieszkanie w kwocie 450 zł miesięcznie, rachunki za energię elektryczną w kwocie 60-90 zł miesięcznie. Koszt zakupu paliwa i dojazdów do pracy wynosił wówczas ok. 400 zł miesięcznie.

Dowody: zeznania I. Ż. – k. 225-226 akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu,

uzasadnienie wyroku I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu –k. 244 v akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu

A. Ł. (wówczas Ż.) ma wykształcenie średnie techniczne, jest technologiem odzieży. W dacie rozwodu i ustalania obowiązku alimentacyjnego nie pracowała, pozostawała na utrzymaniu rodziców, mieszkała wraz z małoletnią powódką we W., w mieszkaniu swojej babci – M. Ł.. A. Ł. posiadała zadłużenie w wysokości co najmniej 10.000 zł.

dowody: zeznania A. Ż. – k. 226-227 akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu,

uzasadnienie wyroku I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu –k. 244-244 v akt I C 1334/12 Sądu Okręgowego w Toruniu,

dokumenty dot. zadłużenia A. Ż. – k. 23-28, 118

Obecnie małoletnia J. Ż. mieszka razem z A. Ł. oraz (...)bratem przyrodnim K. we W.. Małoletnia mieszka wraz z matką w wynajętym mieszkaniu, którego miesięcznie koszty utrzymania wynoszą 1 255 zł (tj. 1023 zł czynszu najmu, opłaty eksploatacyjne: woda 20 zł, gaz 58 zł, prąd 154 zł), co daje w przeliczeniu na osobę kwotę ok. 420 zł. Koszt zakupu żywności dla A. Ł. i jej dwojga dzieci to ok. 400 zł miesięcznie, co daje w przeliczeniu na osobę kwotę ok. 135 zł

A. Ł. pozostaje na bezpłatnym urlopie wychowawczym, udzielonym do (...) roku życia syna K.; jej jedynym źródłem utrzymania jest świadczenie 500+ w wysokości 1 000 zł, alimenty na córkę w wysokości 500 zł , alimenty na syna 550 zł, zasiłek rodzinny 219 zł. Ostatni raz pracowała przed urodzeniem córki J. w 2008 roku. A. Ł. jest zarejestrowana jako bezrobotna, bez prawa do zasiłku, przedstawiano jej oferty pracy z których jednak nie skorzystała, albowiem musiała sprawować opiekę nad małoletnim synem. A. Ł. nie jest właścicielką nieruchomości ani samochodu, nie ma żadnego majątku, nie ma już też żadnych zobowiązań finansowych. A. Ł. nie stać na zakup odzieży dla siebie, na higienę wydaje ok. 100 zł miesięcznie.

Małoletnia J. Ż. chodzi do (...) klasy szkoły podstawowej. Wydatki szkolne w skali roku to ok. 500 zł (średnio 42 zł miesięcznie) obejmują one koszt zakupu przyborów szkolnych, opłaty za ubezpieczenie, wyjścia do kina i teatru, ubezpieczenie, koszt zakupu papieru. Choruje na alergię. Miesięczny koszt leków wynosi około 100 zł, dodatkowo musi utrzymywać odpowiednią dietę. Miesięczny koszt zakupu odzieży i obuwia dla małoletniej wynosi ok. 300 zł. Matka małoletniej nie obliczała faktycznych wydatków na utrzymanie dziecka, a szacuje że całościowy koszt utrzymania córki wynosi ok. 1.000 zł miesięcznie. W ocenie Sądu, wykazany, miesięczny koszt zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki kształtuje się na poziomie ok. 1.000 – 1.100 zł miesięcznie. Zasady doświadczenia życiowego nakazują przyjąć ustalenie, że dziecko w wieku małoletniej powódki ma także potrzeby kulturalne, zapada okresowo na infekcje, chce bawić się zabawkami – zatem Sąd przyjął, iż koszt zaspokajania potrzeb małoletniej jest nawet wyższy niż wskazała to i wykazała A. Ł.. Małoletnia nie ma majątku.

dowód: - zeznania A. Ł. k.56v. – 57,

zaświadczenie z (...) we W. – k. 55

I. Ż. pracuje w (...) S.A. na stanowisku kierownika wydziału produkcji płytek elektroniki, od miesiąca marca 2018 r. uzyskuje wynagrodzenie w kwocie (...) zł netto miesięcznie. Obecnie, ze względu na zmianę systemu premiowania, nie otrzymuje od pracodawcy premii, a jedynie coroczny dodatek czasowy w kwocie (...) zł. Od 2017 r. pozostaje w związku małżeńskim, ma na utrzymaniu(...) miesięcznego syna. Mieszka wraz z żoną i synem. Nie korzysta ze świadczeń pomocowych i wychowawczych.

Po podziale majątku wspólnego z małżeństwa z A. Ł. pozwany stał się wyłącznym właścicielem mieszkania położonego w T. o wielkości 45 m² obciążonego kredytem na 22 lata. Kredyt spłaca samodzielnie, miesięczna rata kredytu wynosi 900 zł. Miesięczne opłaty za mieszkanie wynoszą: 540 zł czynsz, 100 zł prąd.

I. Ż. jest właścicielem samochodu osobowego S. (...) rocznik (...). Zaciągnął kredyt na samochód i spłatę udziału w majątku wspólnym A. Ł. w łącznej kwocie 22 000 zł , na okres 3 lat, miesięczna rata kredytu wynosi 610 zł. Koszty miesięcznego utrzymania syna wynoszą ok. 600 zł, koszty dojazdów do pracy i córki 450 zł, raty OC 100 zł miesięcznie. Na utrzymanie własne pozwany przeznacza średnio ok. 500 zł miesięcznie – 400 zł wyżywienie i ok. 100 zł ubiór i środki higieny.

Poza alimentami na córkę, regularnie przekazywanymi do rąk matki A. Ł., pozwany miesięcznie wydaje na córkę J.: 50 zł kieszonkowe, 150 zł atrakcje w trakcie spotkań w weekendy.

I. Ż. bierze regularnie leki, planuje przeprowadzenie zabiegu operacyjnego nadgarstka finansowanego z prywatnych środków.

dowód: - zeznania I. Ż. k.57v.-58,

potwierdzenia zapłaty alimentów – k. 22-26,

rachunki za paliwo – k. 27-30, 35-39,

paragony związane z wydatkami na małąletnią powódkę – k. 31-34,

potwierdzenia przelewów – k. 40-43,

potwierdzenia spłaty kredytów – k. 44-47, zaświadczenie o zarobkach pozwanego – k. 54

Sąd w a ż y ł c o n a s t ę p u j e

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne, nie zawierały sprzeczności i znalazły potwierdzenie, w odpowiedni zakresie, w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych zebranych w sprawie.

Domniemanie autentyczności dokumentów wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również domniemanie zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i innych pismach procesowych, oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

W myśl art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

W przypadku powództwa o podwyższenie alimentów przez „zmianę stosunków” rozumieć należy zmianę przesłanek wymienionych w art. 133 § 1 i art. 135 kro określających wysokość alimentów, tj. istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów lub istotne zwiększenie się możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji.

Zgodnie z powołanymi przepisami art. 133 § 1 i art. 135 kro kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Oznacza to, że zarówno pozwany jak i matka małąletniej J. powinni ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem córki w postaci: zakupu żywienia, ubioru, leków, części opłat mieszkaniowych za mieszkanie w którym przebywa oraz innych wydatków niezbędnych do jego prawidłowego rozwoju i wychowania.

Należy zaznaczyć, że oceniając możliwości majątkowe i zarobkowe rodziców małąletniego, należy brać pod uwagę nie tylko rzeczywiście uzyskiwane zarobki lub dochody lecz takie, jakie rodzice uzyskiwaliby, gdyby dołożyli należytej staranności i przestrzegali zasad prawidłowej gospodarki.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 9 listopada 1994r., sygn. akt III CZP 138/94, podstawą obliczenia wysokości alimentów jest dochód netto (a nie brutto) zobowiązanego (OSNC Nr 3/1995, poz.43,

glosy aprobowane Tadeusz Smoczyński OSP Nr 9/1995, poz.194, oraz Zdzisław Krzemiński „Monitor Prawniczy” Nr 4/1995, str.113).

Analiza materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wskazuje, że w zakresie aktualnych możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego znajduje się płacenie alimentów dla jego córki J. w wysokości po 700zł miesięcznie.

Usprawiedliwione potrzeby dziecka wyznaczone są przez jego wiek i obejmują m. in. część opłat mieszkaniowych, wydatki na wyżywienie i leczenie, zakup odzieży, itp. Zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej uzasadniony jest jej młodym wiekiem. Od czasu orzeczenia w 2014 r. o obowiązku alimentacyjnym usprawiedliwione potrzeby małoletniej J. nie zmieniły się w znacznym stopniu. Zwiększyły się koszty zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małoletniej głównie w zakresie wydatków mieszkaniowych i wydatków związanych z rozpoczęciem edukacji szkolnej, niektóre zaś potrzeby małoletniej nie wymagają tak dużych jak niegdyś nakładów finansowych. Przykładowo wydatki na leczenie małoletniej w poprzedniej sprawie szacowane były na kwotę 200 zł, a obecnie szacowane są na niższą kwotę – ok. 100 zł miesięcznie. Należy zarazem podkreślić, że ojciec małoletniej, podczas spotkań z córką ponosi jej koszty utrzymania związane np. z wyżywieniem, rozrywką, zabawkami.

Od 2014 r. zwiększyły się zarobki zobowiązanego. W czasie orzekania o poprzednim obowiązku alimentacyjnym, pozwany zarabiał ok 3 000 zł netto miesięcznie, a aktualnie uzyskuje dochód (...) zł netto miesięcznie. Ojciec małoletniej ze swoich dochodów powinien przekazywać po 700 zł miesięcznie jako alimenty dla córki.

Na rozmiar powyższego obowiązku ma wpływ fakt urodzenia się pozwanemu kolejnego dziecka, względem którego ciąży na nim obowiązek dostarczenia środków utrzymania i wychowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2002r., sygn. akt III CKN 1032/00, zawarty w bazie orzeczeń Systemu Informacji Prawnej LEX pod numerem 55514) oraz to, iż w dalszym ciągu samodzielnie spona on zobowiązania wspólne, zaciągnięte podczas trwania związku małżeńskiego z matką małoletniej powódki.

Ponieważ obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, to matka małoletniej powinna współfinansować wydatki na utrzymanie córki przekraczające w/w kwotę 700 zł miesięcznie. W realiach sprawy matka małoletniej nie uzyskuje z tytułu pracy żadnych dochodów, utrzymuje się, także sama, wyłącznie ze świadczeń socjalnych na dzieci oraz alimentów na dzieci, jest jednak osobą w pełni zdolną do pracy, z wykształceniem średnim. W związku z powyższym możliwości zarobkowe matki małoletniej powódki należało oszacować na kwotę 1 530 zł netto. Przyjęta kwota stanowi wartość netto minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 r. określonego przez Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2018 r. (Dz. U. 2017 poz. 1747). Sąd miał na względzie, że to na A. Ł. ciąży w przeważającej mierze obowiązek bezpośrednich starań o utrzymanie i wychowanie małoletniej powódki i poprzez to realizuje ona swój obowiązek alimentacyjny wobec córki, niemniej w ocenie Sądu A. Ł. mogłaby i powinna także uczestniczyć finansowo w zaspokajaniu potrzeb córki, choćby w niewielkim zakresie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 138 kro, orzeczono jak w punkcie I sentencji podwyższając alimenty od I. Ź. na rzecz małoletniej J. Ź. z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 700 zł miesięcznie poczynając od dnia 25 kwietnia 2018 r.

W pozostałej części powództwo oddalono jako niezasadne, orzekając jak w punkcie II sentencji.

Należy także zwrócić uwagę, iż przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki domagała się zasądzenia alimentów wstecz, z czasu sprzed wniesienia powództwa, począwszy od miesiąca kwietnia; nie wykazała jednak przesłanek z art. 137 § 2 kro. A. Ł. nie wykazała, by małoletnia powódka miała niezaspokojone potrzeby z czasu przed wniesieniem powództwa o podwyższenie alimentów, a zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, wyrażonym w art. 6 kc, to na niej spoczywał ciężar wykazania powyższego.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w trybie art. 98 kpc w związku z art. 113 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 i art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.) obciążając nimi pozwanego w części w jakiej przegrał sprawę, orzekając jak w punkcie III sentencji. Na koszty procesu składała się wyłącznie opłata od pozwu, od której uiszczenia powódka była zwolniona. Wartość przedmiotu sporu ustalono na kwotę 4 800 zł. Pozwany przegrał proces w połowie. Winien zatem uiścić opłatę w kwocie 120 zł stosownie do wyliczenia: $1/2(5\% \text{ z } 4\,800 \text{ zł})$.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano wyrokowi, w części zasądzającej alimenty, na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc, orzekając jak w punkcie IV sentencji.